



ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
HAROKOPIO UNIVERSITY

ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ & ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

**Εισαγωγή στην ανθρωπογεωγραφία
- ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ / ΑΣΚΗΣΕΙΣ**

<https://eclass.hua.gr/courses/GEO114/>

**Άσκηση παρατήρησης έλλειψης
Βιβλιογραφικών παραπομπών**

**Εβελίν Ντυριέ, Δρ., μέλος Ε.ΔΙ.Π.
edurie@hua.gr**

Άσκηση παρατήρησης έλλειψης Βιβλιογραφικών παραπομπών

- Ακολουθούν αποσπάσματα από δυο (2) αδύναμες εργασίες (π.1. & π.2.).
- Είναι φανερό ότι πλήθος πληροφοριών (βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων) προέρχονται απ' αλλού χωρίς να υπάρχει βιβλιογραφική παραπομπή.
- Άλλοτε, κάποια στοιχεία φανερώνουν μια προσπάθεια για μνεία της πηγής των πληροφοριών υπό μορφή βιβλιογραφικής παραπομπής, αλλά λανθασμένα ή ελλιπώς.

Έλλειψη Βιβλιογραφικών παραπομπών. Προβλ. Στίξης. Π.1

Η μετανάστευση είναι ένα φαινόμενο γνωστό ιστορικά από τα παλαιότερα χρόνια έως σήμερα Παρ' όλα αυτά η σύγχρονη μετανάστευση διαφοροποιείται σε μεγάλο βαθμό από αυτή του παρελθόντος . Συγκεκριμένα, δύο από τα πιο σημαντικά στοιχεία τα οποία υιοθέτησε κατά τα νεότερα χρόνια είναι ο μεγάλος αριθμός των μεταναστών και η εκρηκτική αύξηση της λαθρομετανάστευσης.

Όσον αφορά τον αριθμό των μεταναστών, αν προσδιορίσουμε ως μετανάστη κάποιον που μένει έξω από τη χώρα του πάνω από ένα έτος, υπολογίζεται ότι υπάρχουν σήμερα πάνω από 200 εκατομμύρια μετανάστες παγκοσμίως. Σήμερα 1 στα 35 άτομα είναι ένας διεθνής μετανάστης. Η μετανάστευση πλέον είναι ένα φαινόμενο που συνδέεται άρρηκτα με την παγκοσμιοποίηση σε σχέση με παλαιότερες ιστορικές περιόδους , καθώς οι μετανάστες ταξιδεύουν σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου.

Έλλειψη Βιβλιογραφικών παραπομπών. Π.2/

Ο ελληνικός τουρισμός είναι κυρίως εξωστρεφής, και η όποια επίπτωση της κρίσης σε αυτόν λόγω της μείωσης της εσωτερικής ζήτησης αντισταθμίστηκε από την αύξηση των διεθνών ροών. Η αύξηση αυτή έχει πολλαπλές αιτίες που ανάγονται τόσο στις συνθήκες στην παγκόσμια τουριστική αγορά, όσο και σε κάποια μείωση του κόστους των τουριστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα λόγω της εσωτερικής υποτίμησης, αλλά ανεξάρτητα από τις αιτίες ήταν έντονη, με αποτέλεσμα ο τουρισμός να είναι ο μόνος ίσως τομέας που εμφάνισε κατά την κρίση ανοδική πορεία –με εξαίρεση την Αττική. Η πολύ μεγάλη μείωση των τουριστικών ροών στην τελευταία, σε ποσοστά της τάξης του 30% ή και περισσότερο στις αρχές της τρέχουσας δεκαετίας, πρέπει να αποδοθεί κυρίως στις μη οικονομικές πλευρές της κρίσης, και σε μεγάλο βαθμό στις πολιτικές αναταραχές και τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα του κέντρου της Αθήνας. Ο τουρισμός στην Αττική ήταν κυρίως τουρισμός πόλης (σε αντιδιαστολή προς τον τουρισμό ήλιου-θάλασσας) και η κατάρρευση της διεθνούς εικόνας της Αθήνας και του κέντρου της έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην πορεία του τομέα.

Π.2./ Αντιγραφή από <https://www.athenssocialatlas.gr/άρθρο/διεθνής-ρόλος-της-πόλης>

Ο ελληνικός τουρισμός είναι κυρίως εξωστρεφής, και η όποια επίπτωση της κρίσης σε αυτόν λόγω της μείωσης της εσωτερικής ζήτησης αντισταθμίστηκε από την αύξηση των διεθνών ροών. Η αύξηση αυτή έχει πολλαπλές αιτίες που ανάγονται τόσο στις συνθήκες στην παγκόσμια τουριστική αγορά, όσο και σε κάποια μείωση του κόστους των τουριστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα λόγω της εσωτερικής υποτίμησης, αλλά ανεξάρτητα από τις αιτίες ήταν έντονη, με αποτέλεσμα ο τουρισμός να είναι ο μόνος ίσως τομέας που εμφάνισε κατά την κρίση ανοδική πορεία –με εξαίρεση την Αττική. Η πολύ μεγάλη μείωση των τουριστικών ροών στην τελευταία, σε ποσοστά της τάξης του 30% ή και περισσότερο στις αρχές της τρέχουσας δεκαετίας, πρέπει να αποδοθεί κυρίως στις μη οικονομικές πλευρές της κρίσης, και σε μεγάλο βαθμό στις πολιτικές αναταραχές και τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα του κέντρου της Αθήνας. Ο τουρισμός στην Αττική ήταν κυρίως τουρισμός πόλης (σε αντιδιαστολή προς τον τουρισμό ήλιου-θάλασσας) και η κατάρρευση της διεθνούς εικόνας της Αθήνας και του κέντρου της έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην πορεία του τομέα.

Άλλη περίπτωση – Π.3.

- Λανθασμένος τρόπος παραπομπής σε πηγές, συνυφασμένος με λανθασμένο τρόπο σύλληψης & σύνταξης κειμένου. Καμία ακαδημαϊκή εργασία δεν παρομοιάζεται με ένα τρενάκι των οποίων τα επιμέρους τμήματα, σαν βαγονάκια, αντιστοιχούν σε μια διαφορετική πηγή.

Λανθασμένος τρόπος παραπομπής σε πηγές, συνυφασμένος με λανθασμένο τρόπο σύλληψης & σύνταξης κειμένου. Καμία ακαδημαϊκή εργασία δεν παρομοιάζεται με ένα τρενάκι των οπείων τα επιμέρους τμήματα, σαν βαγονάκια, αντιστοιχούν σε μια διαφορετική πηγή. Π. 3.

βιομηχανικών αγαθών. Δυστυχώς όμως η παραπάνω εξέλιξη δημιούργησε ένα χάσμα μεταξύ των χωρών που μπόρεσαν να αναπτυχθούν γρήγορα, σε σύγκριση με τις υπόλοιπες που αδυνατούσαν να επωφεληθούν των συνεχόμενων τεχνολογικών εξελίξεων.¶

¶

1.5 Η ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (Λαπαβίτσας, 2004)¶

Τα διάφορα οικονομικά συμφέροντα έχουν διαφορετικές προτιμήσεις. Ενώ οι εξαγωγικές επιχειρήσεις ενδιαφέρονται πολύ για τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι προσανατολισμένες στην εσωτερική αγορά επιχειρήσεις δίνουν μεγαλύτερη προτεραιότητα στην εθνική αυτονομία όσον αφορά στην μακροοικονομική πολιτική. Οι επενδυτές προτιμούν ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, ενώ οι εργαζόμενοι τείνουν να αντιτίθενται στην ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, εκτός κι αν αυτό σημαίνει αυξημένες επενδύσεις στη χώρα τους. Η οικονομική παγκοσμιοποίηση από μόνη της δεν εμποδίζει ένα κράτος να χρησιμοποιήσει μακροοικονομικές πολιτικές για την διαχείριση της οικονομίας του.¶

Αν και η οικονομική παγκοσμιοποίηση έχει αυξήσει τα περιθώρια δράσης των κυβερνήσεων αναφορικά με την υιοθέτηση επεκτατικών οικονομικών πολιτικών μέσω του δανεισμού από το εξωτερικό, σοβαρές χρηματοπιστωτικές κρίσεις, όπως η μεξικάνικη κρίση του 1994-1995 ή η κρίση της Ανατολικής Ασίας το 1997, κάνουν κατανοητούς τους τεράστιους κινδύνους που συνεπάγεται μία τέτοια πρακτική. Η οικονομική παγκοσμιοποίηση και το μεγαλύτερο άνοιγμα των εγχώριων οικονομιών τροποποίησαν τους κανόνες της οικονομικής πολιτικής.¶

¶

1.6 Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (Καλλιώρας, 1998)¶

- Απόσπασμα (*excerpt, extract*): μεμονωμένο τμήμα γραπτού ή προφορικού λόγου
- Παράθεμα (*quotation*): απόσπασμα από κείμενο κάποιου συγγραφέα που αναφέρεται, παρατίθεται αυτούσιο μέσα σε κείμενο άλλου συγγραφέα προκειμένου να διασαφηνίσει κτ., να στηρίξει μια άποψη, έναν ισχυρισμό κτλ.: *Η μελέτη στηρίζεται σε πολλά παραθέματα, με τα οποία ο συγγραφέας αιτιολογεί τα επιχειρήματά του.*
- Χωρίο: περικοπή, απόσπασμα κειμένου.
- Εδάφιο (*passage*): η μικρότερη αριθμημένη υποδιαίρεση κειμένου: *Το γ' ~ της παραγράφου 2 του άρθρου 362 του Αστικού Κώδικα. Τα εδάφια της Βίβλου.* || (επέκτ.) μικρό απόσπασμα κειμένου.
- Περικοπή: 1.β. ό,τι αφαιρείται από κείμενο: *Δημοσιεύτηκε χωρίς περικοπές.* | 2. αυτοτελές απόσπασμα κειμένου· (πρβ. χωρίο): *Περικοπές του Ευαγγελίου.*

Λανθασμένη εισαγωγή βιβλιογραφικής παραπομπής Υπάρχει παράθεμα που δεν διακρίνεται; Π.4.1

Σύμφωνα με τον (Χλωμούδης Κ., 2014) είναι σημαντική η ανάγκη ύπαρξης αειφόρων λιμανιών και η ανάπτυξη κουλτούρας στο μάνατζμεντ, αφού ως κόμβος χερσαίων και θαλάσσιων δραστηριοτήτων συνεισφέρουν στις τοπικές οικονομίες. Όπως αναφέρει είναι ιδιαίτερη η ανάγκη αξιοποίησης εγκαταστάσεων στο λιμάνι του Πειραιά, που δεν χρησιμοποιούνται, και στον προσανατολισμό της πόλης προς την τουριστική βιομηχανία, κάτι που δεν έχει επιλέξει με σαφήνεια ο Πειραιάς.

Λανθασμένη εισαγωγή βιβλιογραφικής παραπομπής Κατάχρηση παραθέματος. Π. 4.2.

Συνεχίζοντας όπως αναφέρει ο (Χλωμούδης Κ., 2014) « Η ιδέα ειδυλλιακών προορισμών για ξεκούραση και οργανωμένων πακέτων ταξιδιού, ενθαρρύνει τον κόσμο να ταξιδέψει και να γνωρίσει πολλά μέρη του κόσμου, ξεφεύγοντας από την καθημερινότητα και την εργασία. Πλήθος επιχειρήσεων, νέες θέσεις εργασίας δημιουργούνται και οι πόλεις προβάλλουν τον εαυτό τους ως οργανωμένα τουριστικά θέρετρα. Κάτι που δεν είχε επιλέξει όλα αυτά τα χρόνια μέχρι και το τέλος του προηγούμενου αιώνα ο Πειραιάς. Έτσι άλλες πόλεις και περιοχές της Ευρώπης όπως της Ισπανίας, της νότιας Γαλλίας, της Ιταλίας και των Βαλκανίων, βρέθηκαν σε πλεονεκτικότερη θέση, αφού η θάλασσα και το μεσογειακό κλίμα είναι τα ιδανικά στοιχεία παραθερισμού. Πολλές πόλεις μετατράπηκα[ν] σε «τουριστικά θέρετρα» και έγιναν απόλυτα φιλικές στον επισκέπτη».

Συνέχεια των προηγούμενων Π.4.1&2 :
Επιπλέον, βιβλιογραφική παραπομπή σε ανύπαρκτη
βιβλιογραφική αναφορά... και σε ανύπαρκτη πηγή;

Στον κατάλογο βιβλιογραφικών αναφορών της εργασίας από την οποία η προηγούμενη διαφάνεια αποτελεί απόσπασμα, για τον συγκεκριμένο συγγραφέα αντιστοιχεί μόνο ένα τεκμήριο, του οποίου μάλιστα η βιβλιογραφική αναφορά είναι ελλιπής

Χλωμούδης Κ. (2001), Οι σχέσεις Λιμένα πόλης και η αναγκαιότητα συνεργασίας, Ελληνικά Γράμματα.

⌘: βρήκατε τί λείπει στην βιβλ αναφορά;

⌘: για τι είδος τεκμηρίου πρόκειται σύμφωνα με τα δοθέντα στοιχεία;

⌘: Συγκρίνετε με την βιβλ παραπομπή

Συνέχεια των προηγούμενων Π.4.1&2 :
**Επιπλέον, βιβλιογραφική παραπομπή σε ανύπαρκτη
βιβλιογραφική αναφορά ...και σε ανύπαρκτη πηγή;**

Στον κατάλογο βιβλιογραφικών αναφορών της εργασίας από την οποία η προηγούμενη διαφάνεια αποτελεί απόσπασμα, για τον συγκεκριμένο συγγραφέα αντιστοιχεί μόνο ένα τεκμήριο, του οποίου μάλιστα η βιβλιογραφική αναφορά είναι ελλιπής

Χλωμούδης Κ. (2001), Οι σχέσεις Λιμένα πόλης και η αναγκαιότητα συνεργασίας, Ελληνικά Γράμματα.

⌘: βρήκατε τί λείπει στην βιβλ αναφορά; (πόλη έκδοσης)

⌘: για τι είδος τεκμηρίου πρόκειται σύμφωνα με τα δοθέντα στοιχεία;

⌘: Συγκρίνοντας με την βιβλ παραπομπή, δεν συμβαδίζουν οι χρονολογίες. Ποιά είναι η σωστή;

Οπότε, απαιτείται η αναζήτηση τεκμηρίου (με διαδικτυακά εργαλεία) του συγκεκριμένου συγγραφέα.

Τα πιθανά κριτήρια αναζήτησης: Συγγραφέας, τίτλος, εκδ. οίκος.

Το πιο άμεσα αποτελεσματικό, και λόγω είδους τεκμηρίου: ο τίτλος (= διακριτικό στοιχείο).

Συνέχεια των προηγούμενων Π.4.1&2 :
**Επιπλέον, βιβλιογραφική παραπομπή σε ανύπαρκτη
βιβλιογραφική αναφορά ...και σε ανύπαρκτη πηγή;**

*Χλωμούδης Κ. (2001), Οι σχέσεις Λιμένα πόλης και η αναγκαιότητα
συνεργασίας, Ελληνικά Γράμματα.*

Αυτό θα συμβάλλει στο να προσδιορίζουμε έστω σε μεταγενέστερα στάδια
της αναζήτησης τη χρήση συγκεκριμένων διαδικτυακών εργαλείων και την
επίσκεψη συγκεκριμένων ιστοτόπων και αναζήτηση σε αυτούς
Η συγκεκριμένη βιβλιογραφική αναφορά δείχνει βιβλίο, που εκδόθηκε σε
ελληνικό εκδότη.

Χρήση μηχανή αναζήτησης γενικού ενδιαφέροντος / περιεχομένου - ειδικού
(π.χ. scholar.google.com)

Αναζήτηση στον ιστότοπο του εκδοτικού οίκου.

Αναζήτηση στη Βιβλιονετ ηλεκτρονική βάση βιβλιογραφικών δεδομένων η
οποία « καταγράφει ανελλιπώς από το 1998 όλη την ελληνική εκδοτική
παραγωγή» <https://biblionet.gr/>

Αναζήτηση βάσει στοιχείων του συγγραφέα

ΠΡΟΣΟΧΗ: άλλο είναι να βρείτε στον Ιστό ένδειξη ύπαρξης του τεκμηρίου,
έστω ως πλήρη βιβλιογραφική αναφορά, και άλλο να βρείτε το ίδιο το
τεκμήριο και να έχετε πρόσβαση στο σύνολο του περιεχομένου του.

Συνέχεια των προηγούμενων Π.4.1&2 :
**Επιπλέον, βιβλιογραφική παραπομπή σε ανύπαρκτη
βιβλιογραφική αναφορά ...και σε ανύπαρκτη πηγή;**

*Χλωμούδης Κ. (2001), Οι σχέσεις Λιμένα πόλης και η αναγκαιότητα
συνεργασίας, Ελληνικά Γράμματα.*

Χλωμούδης Κ (2011), *Τάσεις και Εξελίξεις στη Λιμενική Βιομηχανία:
Λιμενικές Επιχειρήσεις & Συστήματα στην Εποχή της Οργάνωσης &
Λειτουργίας Ανταγωνιστικών Λιμανιών*, Αθήνα, Παπαζήσης.

Από την προσωπική ιστοσελίδα του Συγγραφέα:

<https://www.unipi.gr/unipi/el/chlom.html>

- Οργάνωση και Διοίκηση Λιμένων“, Εκδόσεις J&J ΕΛΛΑΣ, ISBN: 960-8461-17-0, Πειραιάς 2001. «Port Management and Organisation” J & J Hellas, ISBN 960 8461 17 0, Piraeus Greece 2001.
http://www.biblioasi.gr/product_info.php?products_id=141930
- Προς μια Ευρωπαϊκή Λιμενική Πολιτική“, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Πάλλης Α.Α. και Χλωμούδης Κ.Ι. (2001). Ευρωπαϊκή Λιμενική Πολιτική: Η Λιμενική Βιομηχανία στην Προοπτική της Αειφόρου Αναπτυξης. Αθήνα 2001

Π. 4.2. Επειδή εδώ υπάρχει μεγάλο (καταχρηστικό) παράθεμα, άλλος τρόπος (άτυπος) είναι η αναζήτηση της πηγής μέσω αναζήτησης του παραθέματος στον Ιστό. Και έτσι ανευρίσκεται η παράγραφος στο <https://portnet.gr/apopseis/16628-peiraias-polh-kai-limani.html>

Συνεχίζοντας όπως αναφέρει ο (Χλωμούδης Κ., 2014) « Η ιδέα ειδυλλιακών προορισμών για ξεκούραση και οργανωμένων πακέτων ταξιδιού, ενθαρρύνει τον κόσμο να ταξιδέψει και να γνωρίσει πολλά μέρη του κόσμου, ξεφεύγοντας από την καθημερινότητα και την εργασία. Πλήθος επιχειρήσεων, νέες θέσεις εργασίας δημιουργούνται και οι πόλεις προβάλλουν τον εαυτό τους ως οργανωμένα τουριστικά θέρετρα. Κάτι που δεν είχε επιλέξει όλα αυτά τα χρόνια μέχρι και το τέλος του προηγούμενου αιώνα ο Πειραιάς. Έτσι άλλες πόλεις και περιοχές της Ευρώπης όπως της Ισπανίας, της νότιας Γαλλίας, της Ιταλίας και των Βαλκανίων, βρέθηκαν σε πλεονεκτικότερη θέση, αφού η θάλασσα και το μεσογειακό κλίμα είναι τα ιδανικά στοιχεία παραθερισμού. Πολλές πόλεις μετατράπηκα[ν] σε «τουριστικά θέρετρα» και έγιναν απόλυτα φιλικές στον επισκέπτη».

Αναφορικά με Π. 4.2. Πηγαίνετε στο
<https://portnet.gr/apopseis/16628-peiraias-polh-kai-limani.html>

- Εντοπίστε το παράθεμα Π.4.2. στην ιστοσελίδα.
- Θα μπορούσατε να δώσετε βιβλιογραφική αναφορά του κειμένου;

=====

- Διαβάστε και παραρτήστε τα ακόλουθα **Π.5.1., 5.2., 5.3.**
- Σημειώστε τις ελλείψεις.

=====

Π.5.1.

Σχέση του τουρισμού με την ανάπτυξη

Αναμφίβολα ο τουρισμός αποτελεί την πιο μεγάλη, δυναμική και γρηγορότερα αναπτυσσόμενη βιομηχανία σε παγκόσμιο επίπεδο όπως προαναφέρθηκε. Μετά τον πόλεμο η αύξηση αυτή υπήρξε εντυπωσιακή, το 1950 ο αριθμός των διεθνών τουριστικών αφίξεων άγγιξε τα 25,3 εκατ, ενώ το 1993 ο αριθμός των διεθνών τουριστικών αφίξεων ήταν πάνω από 500 εκατ.. Με την πρώτη κιόλας ματιά, ο χάρτης των γεωγραφικών συγκεντρώσεων του τουρισμού εμφανίζεται ιδιαίτερα ανομοιογενής, καταδεικνύοντας γεωγραφικές ανισότητες και συγκέντρωση στην παγκόσμια τουριστική ανάπτυξη σε όλες τις γεωγραφικές κλίμακες. Σε παγκόσμια κλίμακα, η δυνατότητα να κάνει κανείς τουρισμό παραμένει άνιση, αλλά χρόνο με χρόνο οι τουρίστες αυξάνονται παρά την πετρελαική κρίση του 1973 και την οικονομική ύφεση που επιρεάζει πολλές περιοχές προέλευσης τουριστών από τις βιομηχανικές χώρες.

Π.5.2.

Στις μέρες μας ο τουρισμός αποτελεί ένα πολύ σημαντικό φαινόμενο όπως και άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες (βιομηχανία, εμπόριο). Παρ' ότι η μετακίνηση και η διαμονή μακριά από τη μόνιμη κατοικία ήταν φαινόμενα γνωστά στις πιο μακρινές περιόδους της ιστορίας, ο τουρισμός μετατράπηκε σε μαζικό φαινόμενο μόνο στη διάρκεια του 20ου αιώνα.

Ο Στάυρος Καλφιώτης θεωρεί “ότι ο τουρισμός δημιουργεί ή συμβάλλει στη δημιουργία οικονομικών δραστηριοτήτων, γεγονός που σημαίνει ότι στις τουριστικές ανάγκες αντιστοιχούν τουριστικά αγαθά”. Ο J-L Michaud, γεωγράφος πρότεινε τον ακόλουθο ορισμό : “ο τουρισμός περιλαμβάνει το σύνολο των παραγωγικών και καταναλωτικών δραστηριοτήτων που προκαλούνται από τις μετακινήσεις που συνοδεύονται από μια τουλάχιστον διανυκτέρευση εκτός της συνήθους κατοικίας”.

Οι αιτίες του τουρισμού μπορεί να είναι πολλαπλές: τέρψη, επιχειρηματικές δραστηριότητες, υγεία (θερμά ιαματικά λουτρά, θαλασσοθεραπεία), η συμμετοχή σε επαγγελματική, αθλητική, θρησκευτική ή άλλη συγκέντρωση.

« Ο τουρισμός έχει χωρικές επιπτώσεις. Ο τουρισμός γίνεται λίγο πολύ έντονα αντιληπτός στο τοπίο τόσο λόγω της παρουσίας κάποιων τουριστών που κυκλοφορούν στην Παταγονία ή πού διασχίζουν τις περιοχές με τα μεγάλα αποθέματα ζώων της Νότιας Αφρικής, όσο και από τον μαζικό τουρισμό που καταλαμβάνει τις ακτές της Μεσογείου. Ο τουρισμός καταλήγει σε ποικίλες γεωγραφικές διαμορφώσεις. Από μόνος του αρκεί για να χαρακτηριστεί μια τουριστική περιοχή ή μια τουριστική περιφέρεια. Η Κυανή Ακτή, η Κόστα ντελ Σολ, οι καταρράκτες του Νιαγάρα ή το Παρίσι έχουν τέτοια τουριστική φήμη ώστε προσελκύουν πολλούς τουρίστες. Το Λονδίνο, το νησί του Πάσχα ή το πάρκο του Γέλουουστοουν στα Βραχώδη Όρη αποτελούν επίσης φημισμένους διεθνείς τουριστικούς τόπους. Ο τουρισμός εισέρχεται σε εντελώς διαφορετικά περιβάλλοντα : στις ερήμους (oasis rallyes), τις εξοχές, τα βουνά, τις θάλασσες. Η αύξηση και η ανάπτυξη των τουριστικών δραστηριοτήτων στο χώρο δικαιολογούν την ύπαρξη της γεωγραφίας του τουρισμού, πλέον έχει χωρικές επιπτώσεις που ξεπερνάνε κατά πολύ πολλές παραδοσιακές ή νεότερες βιομηχανικές δραστηριότητες. »

(πρβλ. παραπάνω Π.5.2.)

Στις μέρες μας ο τουρισμός αποτελεί ένα πολύ σημαντικό φαινόμενο όπως και άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες (βιομηχανία, εμπόριο). Παρ' ότι η μετακίνηση και η διαμονή μακριά από τη μόνιμη κατοικία ήταν φαινόμενα γνωστά στις πιο μακρινές περιόδους της ιστορίας, ο τουρισμός μετατράπηκε σε μαζικό φαινόμενο μόνο στη διάρκεια του 20ου αιώνα. (= http://www.interbooks.gr/product_info.php?products_id=374)

Ο Στάυρος Καλφιώτης θεωρεί “ότι ο τουρισμός δημιουργεί ή συμβάλλει στη δημιουργία οικονομικών δραστηριοτήτων, γεγονός που σημαίνει ότι στις τουριστικές ανάγκες αντιστοιχούν τουριστικά αγαθά”. Ο J-L Michaud, γεωγράφος πρότεινε τον ακόλουθο ορισμό : “ο τουρισμός περιλαμβάνει το σύνολο των παραγωγικών και καταναλωτικών δραστηριοτήτων που προκαλούνται από τις μετακινήσεις που συνοδεύονται από μια τουλάχιστον διανυκτέρευση εκτός της συνήθους κατοικίας”. Οι αιτίες του τουρισμού μπορεί να είναι πολλαπλές: τέρψη, επιχειρηματικές δραστηριότητες, υγεία (θερμά ιαματικά λουτρά, θαλασσοθεραπεία), η συμμετοχή σε επαγγελματική, αθλητική, θρησκευτική ή άλλη συγκέντρωση.

[Πρβλ. Ο Michaud (1983) τόνισε ότι ...
[αριστοτελειο πανεπιστημιο θεσσαλονικης πολυτεχνικη σχολη ...](http://ikee.lib.auth.gr/record/282597/files/STAVRAS_EE.pdf)
http://ikee.lib.auth.gr/record/282597/files/STAVRAS_EE.pdf (σ.8)

« Ο τουρισμός έχει χωρικές επιπτώσεις.

Ο τουρισμός γίνεται λίγο πολύ έντονα αντιληπτός στο τοπίο τόσο λόγω της παρουσίας κάποιων τουριστών που κυκλοφορούν στην Παταγονία ή που διασχίζουν τις περιοχές με τα μεγάλα αποθέματα ζώων της Νότιας Αφρικής, όσο(...) και από τον μαζικό τουρισμό που καταλαμβάνει τις ακτές της Μεσογείου.

Ο τουρισμός καταλήγει σε ποικίλες γεωγραφικές διαμορφώσεις. Από μόνος του αρκεί για να χαρακτηριστεί μια τουριστική περιοχή ή μια τουριστική περιφέρεια. Η Κυανή Ακτή, η Κόστα ντελ Σολ, οι καταρράκτες του Νιαγάρα ή το Παρίσι έχουν τέτοια τουριστική φήμη ώστε προσελκύουν πολλούς τουρίστες. Το Λονδίνο, το νησί του Πάσχα ή το πάρκο του Γέλοουστοουν στα Βραχώδη Όρη αποτελούν επίσης φημισμένους διεθνείς τουριστικούς τόπους. Ο τουρισμός εισέρχεται σε εντελώς διαφορετικά περιβάλλοντα : στις ερήμους (oasis rallyes), τις εξοχές, τα βουνά, τις θάλασσες. Η αύξηση και η ανάπτυξη των τουριστικών δραστηριοτήτων στο χώρο δικαιολογούν την ύπαρξη της γεωγραφίας του τουρισμού, (...) πλέον έχει χωρικές επιπτώσεις που ξεπερνάνε κατά πολύ πολλές παραδοσιακές ή νεότερες βιομηχανικές δραστηριότητες. »